

Diagnoza występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji zastępczych

I. Delegacje prawne do przeprowadzenia diagnozy:

Konieczność przeprowadzenia diagnozy występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych została wskazana w § 6 ust. 2 Rozporządzenia MEN z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm. w 2018 r. poz. 214) oraz w zmienionym od 1 września 2019 r. art. 26 ustawy – Prawo oświatowe. Zgodnie z brzmieniem art. 26:

„Art. 26. 1. Szkoły oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3–5, 7 i 8, realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz

2) treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

*2. Program wychowawczo-profilaktyczny **opracowuje się na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.***

*3. **Diagnozę, o której mowa w ust. 2, przeprowadza dyrektor szkoły lub placówki albo upoważniony przez niego pracownik szkoły lub placówki.***

*4. Przepisów ust. 1–3 **nie stosuje się do przedszkoli, szkół dla dorosłych, branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i policealnych szkół artystycznych.***”

II. Cel diagnozy:

Celem diagnozy była ocena czynników ryzyka i czynników chroniących zachowań problemowych/ryzykownych uczniów naszej szkoły, a także dynamiki ich rozwoju w ciągu ostatniego roku szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem osamotnienia i izolacji w czasie nauki zdalnej. Przedmiotem badań były cztery grupy zachowań problemowych/ryzykownych uczniów:

- 1) przemoc i zachowania agresywne, w tym cyberprzemoc;
- 2) wykluczenie społeczne;
- 3) używanie substancji psychoaktywnych;
- 4) problemy szkolne oraz psychospołeczne czynniki chroniące i czynniki ryzyka uwzględniające: wpływy rówieśnicze, rodzinne, szkolne, naukę zdalną, środowiskowe i cechy indywidualne.

Wnioski i wyniki diagnozy stanowią podstawę do wprowadzenia zmian w Programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2023/2024, a także informację do planowania wewnętrznego doskonalenia nauczycieli oraz oceny skuteczności i adekwatności podejmowanych działań w zakresie opieki i wychowania w roku szkolnym poprzednim oraz do opracowania Strategii działań projakościowych od września 2023 r.

Szkolny zespół badawczy przygotowując badanie bazował na wynikach badań z poprzedniego roku. Zakreślały one obszary, które sprzyjały występowaniu oraz zażywaniu środków odurzających. Posługując się definicją, że czynniki ryzyka to cechy osobowe, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe potencjalnie wpływające na pojawienie się problemów w obszarze zdrowia psychicznego, zwiększające prawdopodobieństwo ich wystąpienia, przyjęliśmy, że są to:

Indywidualne czynniki ryzyka:

- niska samoocena,
- skłonność do zachowań depresyjnych, zwłaszcza w okresie osamotnienia, braku kontaktów rówieśniczych, izolacji z powodu pandemii,
- deficyty rozwojowe: nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna,
- cechy charakteru takie jak: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju,
- podatność na wpływy,
- niski poziom oczekiwania sukcesu,
- duże zapotrzebowanie na stymulację,
- wcześnie występujące zachowania problemowe (zachowania opozycyjne, buntownicze, agresywne),
- wczesne rozpoczynanie eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi (inicjacja przed 12 rokiem życia),
- pozytywne oczekiwania dotyczące skutków picia alkoholu i używania innych substancji.

Rodzinne czynniki ryzyka:

- niekorzystne czynniki prenatalne (palenia papierosów lub picie alkoholu przez matkę w czasie ciąży),
- brak więzi z rodzicami, wrogość wobec dziecka,
- konflikty rodzinne z udziałem dziecka spiętrzające się w czasie długiego pobytu całej rodziny w okresie izolacji,
- nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny; niekonsekwencja wychowawcza),
- przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci,
- antyspołeczne wzorce ról w dzieciństwie, negatywne wzory starszego rodzeństwa (picie, palenie, używanie narkotyków),
- przestępczość, nadużywanie środków psychoaktywnych przez rodziców, choroby psychiczne rodziców.

Czynniki ryzyka związane ze szkołą:

- czasowe odizolowanie uczniów z grup rówieśniczych ze względu na COVID-19,
- zły klimat społeczny szkoły, niski poziom nauczania, brak wsparcia nauczycieli,
- wczesne niepowodzenia w nauce,
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych,

- problemy z zachowaniem w szkole oraz na zajęciach online.

Czynniki związane z rówieśnikami

- przynależność do niekonstruktywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy z problemami w zachowaniu, nierespektujący norm społecznych, używający substancji psychoaktywnych),
- obserwowanie u rówieśników aprobaty dla używania substancji psychoaktywnych,
- odrzucenie przez rówieśników,
- cyberprzemoc.

Czynniki środowiskowe:

- duża dostępność substancji psychoaktywnych,
- nasilenie przemocy w środowisku lokalnym,
- bieda, niski status społeczno-ekonomiczny,
- wysoka przestępczość, nieprzestrzeganie prawa.

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Stanowią one swego rodzaju bufor redukujący wpływ czynników ryzyka, modyfikując ich potencjalny negatywny wpływ, a tym samym zwiększając odporność jednostki na trudne sytuacje życiowe tak, że może lepiej się z nimi zmagać. Od końca lat 70-tych, kiedy rozpoczęto badania nad procesami chroniącymi przed używaniem substancji psychoaktywnych, zidentyfikowano wiele czynników chroniących. Przykłady najważniejszych z nich to:

Czynniki chroniące indywidualne:

- wysoka inteligencja, zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza,
- posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne,
- zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne,
- sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów),
- poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości,
- optymizm i pogoda ducha,
- umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności).

Czynniki chroniące rodzinne:

- silna więź z rodzicami,
- zaangażowanie rodziców w życie i naukę zdalną dziecka,
- wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych),
- zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców.

Czynniki chroniące związane ze szkołą:

- poczucie przynależności do klasy chociażby przez wspólne spotkania online, wykonywanie zespołowo projektów,
- pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli,
- wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy,
- wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć – tzw. pedagogika pozytywna.

Czynniki chroniące rówieśnicze:

- 1) przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy akceptujący normy, z aspiracjami edukacyjnymi, prospołeczni).

Czynniki chroniące środowiskowe:

- zaangażowanie w konstruktywną działalność (wolontariat),
- przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo (dostęp do ośrodków rekreacji, poradni, ośrodków interwencji kryzysowej),
- obecność wspierających, mądrych dorosłych (mentorów, wychowawców, trenerów, księży itp.).

Dlatego też, nasze badanie koncentrowało się wokół obszarów związanych z: samopoczuciem dzieci/młodzieży w środowisku szkolnym, klasowym, relacjami z rówieśnikami, rodzicami, nauczycielami, zainteresowaniami, obowiązującymi zasadami. Na podstawie rozmów indywidualnych z uczniami i rodzicami pozyskano informacje na temat dostępności ewentualnego używania narkotyków i dopalaczy w czasie izolacji i ograniczonego wychodzenia poza miejsce zamieszkania.

Wnioski i wyniki wywiadów grupowych (dyskusje w klasach) oraz rozmów indywidualnych prowadzonych przez pedagoga i wychowawców z uczniami i rodzicami stanowią podstawę do identyfikacji czynników ryzyka i czynników chroniących, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2023/2024, a także informację do planowania wewnętrznego doskonalenia nauczycieli oraz oceny skuteczności i adekwatności podejmowanych działań w zakresie opieki i wychowania w roku szkolnym poprzednim.

III. Metody badawcze:

Metoda analizy poniższych dokumentów:

- 1) raporty z diagnozy powyższej problematyki z ostatnich dwóch lat szkolnych;
- 2) sprawozdań wychowawców klas o sytuacji wychowawczej po zakończeniu roku szkolnego 2022/2023;
- 3) raport pedagoga szkolnego o sytuacji rodzinnej naszych uczniów i zgłaszanych problemach przez uczniów i rodziców;
- 4) analizy potrzeb w zakresie świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej – liczba opinii i orzeczeń ppp na dzień 4 września 2023 r. oraz wniosków uprawnionych podmiotów do objęcia ucznia pomocą pp (wnioski wychowawców, pielęgniarki szkolnej, Społecznego kuratora, Sądu Rodzinnego).

Metody dialogowe – pogłębione wywiady z rodzicami prowadzone przez pedagoga szkolnego.

IV. Plan pracy Zespołu Wychowawczego/ d.s. zmian w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

Skład Zespołu:

1. p. Barbara Habaj – przewodnicząca, pedagog szkolny.

2. p. Urszula Marszałek – pedagog szkolny
3. p. Sabina Kuba- Kania – psycholog
4. p. Joanna Bednarz – członek, pedagog specjalny

Przebieg prac zespołu ewaluacyjnego:

1. Analiza środowiska szkolnego na podstawie analizy dokumentacji szkolnej (m.in. raportów przeprowadzonych diagnoz w ostatnich dwóch latach szkolnych: „Diagnoza relacji rówieśniczych w zespole klasowym/szkolnym przeprowadzonej w listopadzie 2021 r.”, „Świadomość i skala zjawiska cyberprzemocy wśród uczniów PSP Nr 3 - maj 2021r.” , „Dobrostan i potrzeby uczniów” uwzględnione w modyfikacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego w maju 2021”, „Procesy edukacyjne sprzyjające uczeniu się w czasie nauczania zdalnego”, „Adaptacja uczniów klas I i IV do nowej sytuacji szkolnej – roli pierwszo i czwartoklasistów” przeprowadzonej w 2022 r. oraz wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora Szkoły, wniosków i analiz z pracy zespołów przedmiotowych i wychowawczych, wywiadu z Dyrektorem Szkoły, szkolnymi specjalistami, rozmów z nauczycielami, uczniami i rodzicami.
2. Dokonanie analizy ilościowej i jakościowej zebranych raportów o potrzebach uczniów i rodziców po powrocie do szkoły od wychowawców i zatrudnionych specjalistów.
3. Wypracowanie zaleceń do działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej oraz profilaktycznej, które należy wykorzystać do aktualizacji szkolnego Programu Wychowawczo–Profilaktycznego oraz opracowania planu WDN-u w szkole.

V. Analiza jakościowa i ilościowa pozyskanych informacji w trakcie analizy

1. Socjodemograficzna charakterystyka uczniów i ich rodzin:

- Liczba uczniów ogółem w szkole: 296 , w tym 49% to chłopcy, a 51% to dziewczęta.
- Z obojgiem rodziców mieszka 73% uczniów, z samą matką mieszka 9,5%. Pięcioro uczniów jest umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Jedna uczennica jest w rodzinie zastępczej.
- 15% uczniów to jedynacy, brata lub siostrę ma 45% uczniów, dwoje rodzeństwa posiada 17% respondentów, 6% ma troje rodzeństwa, natomiast czworo i więcej rodzeństwa ma 3,4% uczniów.
- 7,8% matek uczniów pracuje zawodowo, natomiast 20% ojców to jedyni żywiciele rodziny. 54% rodziców pracuje zawodowo. W rodzinie jednego dziecka nie pracuje żaden z rodziców.

- 16 rodzin objętych jest nadzorem kuratorskim – rodziny niewydolne wychowawczo.
- 1 uczennica realizowała obowiązek szkolny w formie nauczania indywidualnego,
- 10 uczniów korzysta z pomocy OPS-u w postaci dożywiania,
- 22% ojców oraz 2% matek uczniów pracuje za granicą.
- 52% uczniów posiada własny pokój do nauki i spania, 32% dzieli go z rodzeństwem a dwie osoby dzielą pokój z rodzicem.
- 40% uczniów posiada własny sprzęt komputerowy, 36,5% dzieli go z rodzeństwem. Dwie osoby nie posiadają własnego komputera. 76% respondentów ma dostęp do szerokopasmowego Internetu na potrzeby edukacji zdalnej.
- 46 uczniów posiada opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- 9 uczniów, co stanowi 3% ogółu uczniów ma orzeczenie ppp o niepełnosprawności, w tym 3 uczniów o niepełnosprawnościach sprzężonych, oraz dwóch z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym.
- 9 uczniów zostało objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną na wniosek wychowawcy klasy,
- uczniowie z Ukrainy - 5
- niektórzy uczniowie pochodzą z rodzin dotkniętych trudną sytuacją rodzinną (rozwód rodziców, separacja, śmierć rodzica, trudne sytuacje losowe, przemoc w rodzinie, uzależnienia, dysfunkcjonalność w rodzinie).
- zdarzały się przypadki izolowania, nieakceptowania uczniów w klasie, wykluczenia,
- w szkole znajdują się uczniowie agresywni, zaczepni (ok. 5%).
- zdarza się, że występują u uczniów zachowania typu: agresja słowna, fizyczna,
- zdarzały się przypadki cyberprzemocy,
- niektórzy uczniowie mieli kontakt z papierosami, e –papierosami,
- odnotowano przypadki samookaleczeń, myśli samobójczych,
- uczniowie z nadwagą i otyłością - 35, a u 6 uczniów występuje niedowaga,
- uczniowie przewlekłe chorzy – uczeń z cukrzycą (2), z silną alergią – 2.

Podsumowanie:

A. Sytuacja rodzinna:

Zdecydowana większość uczniów naszej szkoły mieszka z obojgiem rodziców. W rodzinach niepełnych wychowuje się 9,5%, przy czym większość z nich mieszka jedynie z matką. Siedem osób zadeklarowało, że mieszka tylko z ojcem. Pięcioro dzieci wychowuje się w placówce opiekuńczo-wychowawczej, jedna osoba jest umieszczona w rodzinie zastępczej.. Większość naszych uczniów (72%) posiada rodzeństwo, pozostali są jedynakami. 8% matek uczniów pracuje zawodowo, natomiast 20% ojców to jedyni

żywiciele rodziny. 54% rodziców naszych uczniów pracuje zawodowo, w jednej rodzinie nie pracuje żadne z rodziców.

. Większość naszych uczniów posiada własny pokój oraz własny sprzęt komputerowy i dostęp do szerokopasmowego Internetu na potrzeby edukacji zdalnej. Pozostali uczniowie współdzielą sprzęt komputerowy z rodzeństwem, dwie osoby przyznały, że nie posiadają własnego sprzętu komputerowego. Uczniowie naszej szkoły są objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną – 15,5% posiada opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej, a dla 9 zorganizowano kształcenie specjalne dostosowane do ich indywidualnych potrzeb.

Niektórzy uczniowie pochodzą z rodzin dotkniętych trudną sytuacją (rozwód rodziców, separacja, śmierć rodzica, trudne sytuacje losowe, przemoc w rodzinie, uzależnienia, dysfunkcjonalność rodziny). Rodziny niewydolne wychowawczo objęte są nadzorem kuratorskim, opieką asystentów rodzin lub pracowników socjalnych. W szkole monitorowana jest sytuacja rodzinna tych uczniów przez wychowawców, pedagoga. Na bieżąco prowadzona jest obserwacja uczniów, monitorowana frekwencja, omawiane są pojawiające się problemy dotyczące edukacji lub zachowania uczniów.

B Diagnoza środowiska szkolnego:

Informacje zebrane przy pomocy określonych wyżej narzędzi diagnostycznych pozwoliły sformułować następujące wnioski dotyczące naszego środowiska szkolnego;

1) Większość uczniów postrzega szkołę, klasę jako bezpieczną. W pozytywny sposób wyrażają się o swojej grupie rówieśniczej. Uczniowie są zadowoleni ze swoich relacji rówieśniczych, stwierdzili, że są lubiani przez swoich kolegów i koleżanki. Mają w swoim otoczeniu osoby, którym ufają i mogą nazwać ich swoimi przyjaciółmi. Są w dobrej kondycji emocjonalnej, otrzymują wsparcie od rodziny i przyjaciół. Większość nie spotkała się oraz nie doświadczyła przykrości skierowanych w ich stronę. Uważają, że potrafią być asertywni, umieją odmówić w sytuacji, gdyby byli do czegoś namawiani.

2) Zdecydowana większość uczniów jest chętna, aby wzajemnie sobie pomagać w sytuacjach dotyczących nauki oraz podczas innego zaistniałego problemu. Gdy są świadkami, że kogoś spotyka coś przykrego reagują i starają się pomóc w sposób jaki potrafią.

3) Istnieje w szkole niewielka grupa osób - która uważa się za nieszczęśliwych, nie ufa koleżankom i kolegom z klasy, nie ma przyjaciół, lub nie jest zadowolona ze swoich kontaktów z nimi, nie chętnie chodzi do szkoły. Odpowiedzi argumentują obawą przed kontaktami interpersonalnymi (uczeń – uczeń, nauczyciel – uczeń). Ocenia swoje relacje z rodzicami - jako złe lub bardzo złe. Nie ma poczucia pewności siebie, spędza czas wolny samotnie, czuje się izolowana od rówieśników. Zdarzało się im, że byli poniżani i ośmieszani. Wskazali również miejsca, których unikają z jakiś powodów.

4) 44% uczniów stwierdziło, że w szkole towarzyszy im stres. W większości przypadków pojawiał się on w sytuacjach, w których egzekwowana była od nich wiedza (kartkówki, sprawdziany, oceny, odpowiedzi) oraz w nielicznych przypadkach dotyczył kontaktów interpersonalnych (nauczyciele, uczniowie).

5) Uczniowie o niskiej samoocenie, izolowane oraz przejawiający ryzykowne zachowania wymagają wsparcia ze strony rodzica, wychowawcy, pedagoga oraz w razie potrzeby instytucji wspierających szkołę w wychowaniu.

6) Rodzice nie dostrzegają w otoczeniu swoich dzieci sytuacji zagrażających ich zdrowiu związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Spotkania uczniowskie nie są organizowane w celu picia alkoholu i pójścia na wagary.

7) Szkoła nie jest postrzegana jako miejsce, gdzie można mieć łatwy dostęp do narkotyków czy innych szkodliwych substancji.

8) Prawie wszyscy rodzice (95%) deklarują, że rozmawiają ze swoimi dziećmi na temat szkodliwości zażywania w/w substancji.

9) Uczniowie posiadają wiedzę na temat substancji psychoaktywnych i ich wpływu na zdrowie człowieka, ale nie wiedzą w jaki sposób pomóc drugiej osobie. Nie zgłaszają występowania w szkole problemu narkomanii, alkoholizmu. Tylko pojedyncze osoby zwróciły uwagę na palenie papierosów przez uczniów.

10) Połowa rodziców nie określa dziecku zasad i norm zachowania. Natomiast pozostali badani znają i stosują określone przez szkołę i rodziców normy i zasady zachowania.

11) Rodzice i nauczyciele postrzegają szkołę jako miejsce bezpieczne.

12) Prawie wszyscy uczniowie i rodzice stwierdzają, że podejmowane przez szkołę działania w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem są skuteczne i bardzo potrzebne (monitoring, dozór wewnętrzny woźnej nad osobami wchodzącymi do budynku szkolnego, dyżury nauczycieli w szczególności w szatni i na boisku szkolnym).

13) W szkole zdarzają się akty agresji – kilku uczniów przyznaje, że było ofiarą agresji lub przemocy w szkole, o fakcie przemocy wobec swoich dzieci informowali rodzice. Zjawiska przemocy lub agresji dotyczyły cyberprzemocy, przemocy werbalnej, wyśmiewania, popychania się, hejtowania i w szczególności zjawiska te nasiliły się w okresie nauki zdalnej.

14) Wszyscy nauczyciele reagują na przemoc uczniowską i prowadzą rozmowy wychowawcze z uczniami na temat agresji indywidualnie, w obecności pedagoga, dyrektora.

15) Wychowawcy zgłaszali występowanie u uczniów poczucia osamotnienia, złego stanu psychicznego związanego z izolacją, osamotnieniem, stanów depresyjnych, brak motywacji do nauki, zaniżona samoocena.

16) Szkoła powzięła informacje o 6 przypadkach zachowań autodestrukcyjnych samookaleczenia, jeden przypadek – myśli samobójcze.

Wyniki zebranych informacji pozwoliły na określenie problemów z zakresu zachowań ryzykownych występujących w szkole, którymi było:

1. lekceważenie obowiązków szkolnych (brak systematyczności w nauce, nieprzygotowanie do zajęć, wagary i spóźnienia),
2. część społeczności uczniowskiej ma niskie osiągnięcia edukacyjne, co wynika z braku motywacji do nauki oraz słabego rozwoju potrzeb poznawczych,
3. agresja fizyczna i słowna, przemoc psychiczna (ośmieszanie, zaczepki, izolowanie, wykluczenie),
4. wulgarne słownictwo, braki w kulturze osobistej (aroganckie i niestosowne zachowania, brak dystansu, szacunku do osób dorosłych),

5. wystąpiły przypadki zachowań ryzykownych – palenie papierosów na terenie szkoły, przynoszenie do szkoły e - papierosów, energetyków,
6. stosowanie agresji i przemocy (rodziców wobec dzieci, dzieci wobec rodziców, w kontaktach rówieśniczych),
7. brak równowagi psychicznej (przypadki samookaleczenia, zaburzenia odżywiania, zaburzenia depresyjne, myśli samobójcze, stany lękowe),
8. często niska samoocena dzieci,
9. nadal niski status społeczny i materialny poszczególnych rodziców,
10. zaburzone więzi rodzinne, a tym samym niewystarczający wpływ wychowawczy środowiska rodzinnego, brak autorytetów, przypadki nadużywania alkoholu przez jednego lub dwojga rodziców,
11. niewystarczające zainteresowanie rodziców problemami szkolnymi ucznia.

2. Wnioski z analizy danych:

Mając na uwadze przytoczone powyżej dane, a także analizę dokumentacji, rozmów itp. można wyodrębnić główne czynniki ryzyka i czynniki chroniące dotyczące naszego środowiska szkolnego.

Do czynników chroniących możemy zaliczyć:

- 1) wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa deklarowane przez nauczycieli, rodziców i uczniów;
- 2) szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych;
- 3) otoczenie opieką dzieci w czasie pozalekcyjnym w sprawnie funkcjonującej, cenionej przez dzieci i rodziców świetlicy szkolnej;
- 4) wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dzięki monitoringowi wizyjnemu, założonemu w szkole domofonowi oraz możliwości konsultacji z nauczycielami i specjalistami w godzinach popołudniowych,
- 5) wsparcie ze strony specjalistów szkolnych: pedagogów szkolnych, pedagoga specjalnego, logopedy, psychologa oraz higienistki szkolnej,
- 6) większość uczniów odczuwa wsparcie i pomoc ze strony swoich rodziców/opiekunów;
- 7) dla zdecydowanej większości uczniów rodzina zajmuje czołowe miejsce w ich hierarchii wartości;
- 8) w przeważającej większości uczniowie mają dobry kontakt ze swoimi wychowawcami, dobrze czują się w szkole i w klasie;
- 9) duża grupa dzieci ma pozytywne nastawienie wobec szkoły i nauki;
- 10) wysokie średnie ocen w większości klas w klasyfikacji końcowej oraz wysokie oceny zachowania;
- 11) nasi uczniowie i ich rodzice wykazują dużą wrażliwość społeczną, angażując się w organizowane w szkole akcje charytatywne, działania wolontariatu itp.;
- 12) szkoła zdecydowanie nie akceptuje przemocy, stara się ją wyeliminować reagując na jej przejawy, przestrzegając procedur, podejmując różnorodne działania;
- 13) szkoła jest zadbane, czysta, posiada korzystną lokalizację - jest odizolowana od otoczenia zielenią i ogrodzeniem;
- 14) zdecydowana większość uczniów deklaruje udział w praktykach religijnych.

Czynniki ryzyka w naszym środowisku:

- 1) duża grupa uczniów naszej szkoły ma swobodny, niekontrolowany dostęp do cyberprzestrzeni w domu rodzinnym;
- 2) u małej grupy uczniów naszej szkoły pojawiają się:
 - a) niska motywacja do nauki,
 - b) niepowodzenia szkolne,
 - c) różne problemy rodzinne,
 - d) niska samoocena i brak wiary we własne siły;
- 3) istnieje bardzo mała grupa uczniów, którzy:
 - a) mają problemy z regularnym uczęszczaniem do szkoły, logowaniem się na lekcje prowadzone online,
 - b) borykają się z alkoholizmem bądź przemocą w rodzinie,
 - c) są zaniedbani wychowawczo i opiekuńczo przez rodziców,
 - d) są zaburzeni emocjonalnie, łamią społeczne normy i zasady zachowań;
 - e) nie radzą z emocjami,
 - f) wychowują się w rodzinach rozbitych,
- 4) część rodziców nie przejawia zainteresowania sprawami dotyczącymi ich dzieci, w zbyt małym stopniu angażuje się w pomoc dzieciom w pokonywaniu pojawiających się trudności, a część zbyt roszczeniowo podchodzi do pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły.

3. Zalecenia i wskazówki do Programu wychowawczo-profilaktycznego

Na podstawie wyników badań Zespół Wychowawczy opracował „mapę” ryzyk i czynników chroniących, dokonując oszacowania w skali 0 – 5 zarówno czynników ryzyka jak i czynników chroniących:

Tabela 1.

	Czynniki ryzyka	Prawdopodobieństwo	Skutki
psychologiczne	nadmierna nieśmiałość, wrażliwość	2	4
	chroniczne napięcie i niepokój	3	4
	niska samoocena	3	4
	brak odporności na stres	3	4
	niski poziom asertywności	2	4
rodzinne	brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego	1	5
	niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja)	2	4

	brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość	1	3
	wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców	2	4
	brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi	2	4
	zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność ojca w domu (także psychiczna)	2	3
	tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających	2	5
	nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców	1	5
	rozwód, separacja, utrata rodziców, inne sytuacje traumatyczne -	1	3
	brak czytelnych granic i norm	1	4
	przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane emocjonalnie (oglądanie filmów ze scenami przemocy, dla dorosłych, w nocnych godzinach, brak blokady rodzicielskiej w komputerze, etc.)	1	5
społeczne	środowisko sąsiedzkie	2	3
	środowisko rówieśnicze	2	4
	dostępność substancji odurzających	1	5
	moda na zażywanie środków odurzających	2	3
szkolne	obecność środków odurzających w placówce	1	5
	niska wiedza uczniów o środkach odurzających	2	4
	niskie kompetencje nauczycieli w kwestii rozpoznawania	1	3

Zalecenia i rekomendacje:

1. Zespół zaleca w ramach działalności stymulującej wzrost czynników chroniących:

- 1) zwiększenie poczucia akceptacji uczniów i wychowanków w społeczności szkolnej;
- 2) wzrost umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- 3) zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego;

- 4) zwiększenie kompetencji w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli i wychowawców;
- 5) wzrost kompetencji wychowawczych rodziców;
- 6) wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej przyjaznej szkoły i placówki;
- 7) uspołecznianie szkoły i placówki przez większą aktywność nauczycieli, wychowawców, rodziców, uczniów i wychowanków na rzecz szkoły i placówki;
- 8) zwiększenie otwartości szkoły i placówki na współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku.

2. Zespół rekomenduje wprowadzenie do Programu wychowawczo-profilaktycznego poniżej tematyki:

Cel szczegółowy nr 1: Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki

Rekomendowane zadania:

- 1) *prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego oraz w grupach wychowawczych;*
- 2) *upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów i wychowanków z niepełnosprawnościami;*
- 3) *organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach dla uczniów, wychowanków, rodziców, nauczycieli, wychowawców;*
- 4) *angażowanie uczniów i wychowanków w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce, aktywizacja samorządów uczniowskich i innych form działalności uczniowskiej;*
- 5) *doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym;*
- 6) *włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły*

Cel szczegółowy nr 2: Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

2.1. Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy

Rekomendowane zadania:

- 1) *opracowanie i upowszechnianie zbioru oczekiwań, zasad i reguł, dotyczących zachowania w środowisku szkolnym, oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania – we współpracy z uczniami i wychowankami i ich rodzicami;*

- 2) *podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły i placówki, przekazywanie wartości społecznych i norm prospołecznych;*
- 3) *wdrażanie w szkole i placówce programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji; rozwijanie świadomości uczniów, rodziców dotyczącej konsekwencji prawnych wynikających ze stosowania różnych form przemocy;*
- 4) *realizacja programów rówieśniczych, takich jak: pomoc koleżeńska w nauce, rówieśniczy doradcy czy rówieśniczy mediatorzy;*
- 5) *opracowanie i upowszechnianie materiałów metodycznych dla rodziców, nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy;*
- 6) *prowadzenie spotkań dla rodziców z zakresu metody szkolnej interwencji profilaktycznej oraz edukacji prawnej, w tym konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy;*
- 7) *opracowanie i stosowanie procedur związanych z wystąpieniem przemocy w szkole i placówce;*

2.2. Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków oraz profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.

Rekomendowane zadania:

- 1) *realizacja edukacji zdrowotnej w szkołach i placówkach w zakresie przeciwdziałania uzależnień,*
- 2) *udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności uczniów i wychowanków zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanymi społecznie;*
- 3) *zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;*
- 4) *przestrzeganie przez szkoły i placówki procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencje;*

2.3. Kształtowanie umiejętności uczniów i wychowanków w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.

Rekomendowane zadania:

- 1) *realizacja w szkołach i placówkach programów profilaktycznych dotyczących zagrożeń przestrzeni medialnej;*
- 2) *upowszechnianie przeznaczonych dla uczniów i wychowanków materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowych mediów;*
- 3) *wdrażanie programów edukacyjnych dla uczniów i wychowanków dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia;*
- 4) *upowszechnianie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dla uczniów i wychowanków, w których można zgłaszać przypadki niebezpiecznych zdarzeń w Internecie;*

- 5) *opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych dla rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów i wychowanków;*
- 6) *współpraca z rodzicami uczniów i wychowanków w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez ich dzieci;*

2.4. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów i wychowanków, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie.

Rekomendowane zadania:

- 1) *monitorowanie sytuacji uczniów i wychowanków związanej z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych i udzielanie im różnych form wsparcia w zakresie rozwoju emocjonalnego, poznawczego i społecznego;*
- 2) *doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w szkołach i placówkach w zakresie udzielania pomocy uczniom z problemami rozwojowymi i życiowymi;*
- 3) *doskonalenie kompetencji nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury „Niebieskie Karty”;*
- 4) *udostępnianie rodzicom i opiekunom materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży;*
- 5) *uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie w działalności szkoły i placówki.*

Cel szczegółowy nr 3: Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Rekomendowane zadania:

- 1) *upowszechnianie i realizacja w szkole i placówce programów służących promocji zdrowego stylu życia;*
- 2) *upowszechnianie w szkołach i placówkach programów z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa;*
- 3) *organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia, w szczególności:*
 - a) *organizacja żywienia w szkole i placówce zapewniającego ciepły i zgodny z normami żywieniowymi posiłek,*
 - b) *uwzględnianie potrzeb dzieci w zakresie diety,*
- 4) *podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego;*
- 5) *zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej w szkole i placówce oraz poza nią;*
- 6) *zwiększenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i placówki oraz rodziców w zakresie zdrowego stylu życia;*

Inne źródła informacji do wprowadzenia zmian/modyfikacji w Programie wychowawczo-profilaktycznym.

A. Wypis z kierunków polityki oświatowej państwa – moduł IV

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania

B. Wnioski z nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2022/2023 dotyczące spraw wychowawczo-opiekuńczych

Wypis ze sprawozdania z nadzoru pedagogicznego w roku szk. 2022/2023

Wnioski i zalecenia do pracy w następnym roku szkolnym:

1. Wszystkie wybrane programy były zgodne z obowiązującą podstawą programową oraz dostosowane do potrzeb uczniów.
2. Na bieżąco dostosowywano programy do zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3. W trakcie obserwacji nie stwierdzono jakichkolwiek niezgodności procesu nauczania z podstawą programową.
4. Dokumentacja związana z edukacją i wychowaniem była prowadzona systematycznie.
5. Wszyscy nauczyciele współpracowali z rodzicami zgodnie z zapisami statutu szkoły.
6. Przy planowaniu pracy, nauczyciele wykorzystali wyniki diagnoz osiągnięć z poprzedniego roku, dostosowali programy do potrzeb uczniów.
7. Wychowawcy, zgodnie z zapisami statutu, ustalili potrzeby rodziców oraz proponowali spotkania ze specjalistami.
8. Wszystkie programy uwzględniały zalecenia poradni i były na bieżąco dostosowywane przez nauczycieli.
9. Wzbogacono programy wychowawczo-profilaktyczne o treści stanowiące wsparcie psychiczne uczniów po okresie nauczania zdalnego.

Zalecenia

1. Należy kontynuować łączenie treści z podstawy programowej z kształtowaniem właściwych postaw szlachetności, patriotyzmu, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
2. Kontynuować indywidualizację pracy na lekcjach oraz zajęciach pozalekcyjnych.
3. Aktywizować uczniów, pamiętać o integracji uczniów.
4. Kreatywnie wykorzystywać kompetencje cyfrowe uczniów.
5. Przestrzegać zasad oceniania postępów uczniów.
6. Przestrzegać procedury współpracy z rodzicami.

Sposoby wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2023/2024

1. Wszystkie procesy edukacyjne kierować na rozwój ucznia.
2. Wszyscy nauczyciele indywidualizują proces uczenia się:
 - stosują różne metody i formy pracy,
 - dostosowują tempo pracy,
 - różnicują trudność wykonywania zadań oraz form sprawdzania wyników nauczania,
 - uwzględniają style uczenia się.

3. Prowadzić stronę poświęconą patronowi szkoły – Janowi Pawłowi II – odpowiedzialni nauczyciele języka polskiego.
4. Obowiązkowo respektować opinie i orzeczenia Poradni psychologiczno- pedagogicznej, modyfikować wymagania edukacyjne na poszczególne oceny oraz udzielać pomocy psychologiczno -pedagogicznej.
5. Wszyscy nauczyciele doskonalą swój warsztat pracy, wykorzystują dostępne pomoce naukowe, środki audiowizualne, wyposażenie Laboratorium Przyszłości. Każdy nauczyciel przeprowadzi w jednym semestrze po jednej jednostce lekcyjnej wykorzystując wyposażenie Laboratorium Przyszłości.
6. Diagnozować poziom wiedzy i umiejętności uczniów, a wyniki wykorzystywać w modyfikowaniu procesu kształcenia.
7. Nauczyciele wykazują się innowacyjnością, kreatywnością w realizowaniu zadań statutowych szkoły, dbają o kształtowanie pozytywnego wizerunku i promocję szkoły w środowisku.
8. Wychowawcy muszą wnikliwie obserwować i diagnozować uczniów w swoich klasach.
9. Działania profilaktyczne i wychowawcze muszą być podejmowane systematycznie i na bieżąco,
10. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają wszyscy nauczyciele oraz dodatkowo pedagog, psycholog i logopeda.
11. Nadal należy kontrolować realizację zadań zawartych w IPET - ach, w szczególności zwracać uwagę na okresową wielospecjalistyczną ocenę funkcjonowania ucznia, modyfikację działań i efektywność wdrażanych zmian,
12. Zmienić na bardziej atrakcyjne i efektywne formy prowadzenia zajęć z wychowawcą w klasach IV-VIII (debaty, dyskusje, happeningi, kampanie społeczne, warsztaty, projekty, treningi umiejętności, spoty).
13. Interwencje wychowawcze należy przeprowadzać zgodnie z następującym schematem: interwencja — konfrontacja — refleksja (analiza) – wyrównanie szkody (zmiana) [zasady A Karasowskiej].
14. Wszyscy nauczyciele zwracają większą uwagę na stan emocjonalny uczniów.

C Wnioski z diagnoz przeprowadzonych w ostatnich dwóch latach roku szkolnego:

- **Świadomość i skala zjawiska cyberprzemocy wśród uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Jana Pawła II .**

Wnioski i rekomendacje:

WNIOSKI:

Społeczność szkolna osiągnęła wymagania podstawowe ponieważ w szkole podejmuje się działania chroniące uczniów przed cyberprzemocą i realizuje się zadania przeciwdziałające niewłaściwemu korzystaniu z urządzeń multimedialnych. Szkoła

spełnia wymagania w stopniu wysokim z uwagi na to, że społeczność szkolna podejmuje działania mające na celu:

- zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu,
- profilaktykę eliminującą zagrożenia w cyberprzestrzeni,
- poczucie bezpieczeństwa wszystkich korzystających z usług placówki,
- pozyskanie wiedzy przez uczniów na temat sposobów reagowania kryzysowego w razie zagrożeń związanych z cyberprzemocą.

Zwiększona obecność Internetu w edukacji i w procesach komunikowania w szkole i poza nią, postrzegana jest w placówce między innymi jako niezbędny element edukacji podczas pandemii i dotyczy również bezpiecznego korzystania z sieci, jak i tworzenia, i wdrażania zasad profilaktyki oraz procedur reagowania na zagrożenia w cyberprzestrzeni.

W szkole prowadzi się rozpoznanie stopienia zagrożenia uczniów w sieci i opieki nad ofiarami cyberprzemocy.

Cyklicznie podejmowane są działania eliminujące zagrożenia i wzmacniające właściwe zachowania. Do najważniejszych działań należą: dyżury nauczycieli na przerwach, pogadanki wychowawcze, rozmowy indywidualne z wychowawcą, zajęcia z pedagogiem, rozmowy indywidualne z dyrektorem, spotkania z policjantem, rozmowy indywidualne z pedagogiem.

Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, że zasady postępowania uczniów są czytelnie określone w dokumentacji wychowawczej opartej na zapisach uwzględnionych w statucie o szkoły, w regulaminach wewnętrznych, protokołach rad pedagogicznych i programach przyjętych do realizacji.

Permanently wychowawcy i nauczyciele rozpoznają zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w sieci. Na bieżąco podejmowane są działania wychowawcze eliminujące zagrożenia oraz działania długofalowe w postaci działań profilaktycznych, w tym rozmowy z rodzicami.

Wychowawcy informują uczniów o sposobach uzyskania pomocy w sytuacji zagrożenia.

Uczniowie rozumieją i potrafią określić normy społeczne, właściwe zachowania, znają konsekwencje nieprzestrzegania ustalonych zasad w sieci.

Uczniowie wiedzą, jakiego zachowania w sieci i w szkole się od nich oczekuje. Informacje te uzyskują na lekcjach wychowawczych, podczas rozmów indywidualnych z wychowawcą i dyrektorem, podczas zajęć lekcyjnych i rozmów z pedagogiem.

W szkole nie dochodzi do rażącego naruszania norm. Jednocześnie sami uczniowie dostrzegają potrzebę podniesienia stopnia kultury osobistej swoich kolegów i koleżanek szczególnie w sieci internetowej oraz w czasie zajęć szkolnych i przerw międzylekcyjnych.

Podczas zajęć wychowawczych omawia się z uczniami tematy dotyczące zachowania w Internecie i w szkole. Uwrażliwia na bieżące problemy wychowawcze zaistniałe w zespole klasowym, próbuje znaleźć rozwiązania.

Uczniowie uczestniczą w procesie dokonywania oceny zachowania swoich kolegów. Przed wystawianiem miesięcznej, semestralnej i rocznej oceny z zachowania przez wychowawcę klasy dokonują samooceny, oceny kolegów i znają procedurę oraz kryteria wystawiania ocen zachowania.

Nauczyciele realizują zadania wychowawcze i profilaktyczne wynikające z Programu Wychowawczego i Profilaktyki. Systematycznie dokonują oceny skuteczności swoich działań i w razie potrzeby modyfikują wszelkie działania poprzez zmiany zapisów wyżej wymienionych dokumentach.

Nauczyciele zapoznali uczniów na poszczególnych zajęciach z regulaminami wewnętrznymi dotyczącymi korzystania z Internetu podczas nauki zdalnej oraz z: regulaminami dotyczącymi przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z sali gimnastycznej, boisk szkolnych, pracowni informatycznej, procedur dotyczących ewakuacji na wypadek pożaru oraz innych niebezpieczeństw.

Zasady dotyczące norm społecznych i bezpieczeństwa uczniowie utrwalają podczas zajęć, apeli, wycieczek i uroczystości szkolnych.

Podczas posiedzeń rady pedagogicznej i zespołów nauczycielskich nauczyciele analizują niepokojące sytuacje wychowawcze zaistniałe w sieci i w szkole, a podczas konferencji klasyfikacyjnej dokonują oceny zachowania uczniów oraz sytuacji

wychowawczej w szkole.

Zapisy w dziennikach lekcyjnych oraz wskazują na przypadki agresji uczniów wobec kolegów. Potwierdza się także problem braku kultury osobistej, złego zachowania w sieci, na lekcji i podczas przerw oraz nie wywiązywania się z obowiązków szkolnych, jak brak przygotowania do zajęć. Problem stanowi również używanie wulgaryzmów.

W czasie zajęć wychowawczych, rozmów z wychowawcą, pedagogiem, korygowane są niewłaściwe zachowania, a różne działania profilaktyczne mają na celu: ochronę własnej godności, promowanie tolerancji, odpowiedzialności, szacunku do siebie i innych, akceptacji odmienności drugiego człowieka.

Nauczyciele i wychowawcy na bieżąco śledzą i analizują zachowania uczniów, ustalają indywidualne sposoby pracy z wychowankami i wspólnie z ich rodzicami (indywidualne rozmowy), czuwają nad wprowadzaniem zmian i ich przebiegiem.

Pedagog wspiera wychowawców, pomagając w rozwiązywaniu konfliktów, prowadząc zajęcia dla uczniów z problemami wychowawczymi i edukacyjnymi, podejmując działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

Na podstawie analizy dokumentów stwierdzono, iż wychowawcy i pedagog podejmują wiele działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa oraz sprzyjających poprawie zachowania uczniów w szkole.

REKOMENDACJE

Należy:

- wdrożyć działania zapobiegawcze i eliminujące obserwacje uczniów w zakresie rozwoju patotrości w sieci oraz przeciwdziałające rozszerzaniu się patogennego zjawiska wśród uczniów,
- na bieżąco, podczas zajęć wychowawczych, przypominać statutowe prawa i obowiązki ucznia,
- podczas zajęć wychowawczych upewnić się, czy uczniowie dobrze rozumieją jakie są ich prawa, a co należy do ich obowiązków,
- uświadamiać znaczenie tych spośród norm szkolnych, które wpływają na postępy w nauce czy w zachowaniu i konsekwentnie egzekwować przestrzegania przyjętych zasad,
- pracować nad wzajemnym zaufaniem na płaszczyźnie nauczyciel – uczeń - rodzic, by na bieżąco reagować i rozwiązywać zaistniałe problemy,
- dokonywać wnikliwej obserwacji zachowania uczniów w celu eliminowania nieprawidłowości w tym zakresie,
- nasilić dyżury nauczycielskie w miejscach szczególnych zagrożeń,
- konsekwentnie i systematycznie reagować na niewłaściwe zachowania uczniów w sieci,
- otoczyć szczególną opieką uczniów izolowanych i szykanowanych przez innych, wzmacniać ich pozycję społeczną środowisku szkolnym,
- wdrażać uczniów do zachowań tolerancyjnych,
- zwracać większą uwagę na kulturę słowa uczniów,
- wyróżniać i nagradzać w szczególny sposób uczniów prezentujących wysoką kulturę zachowania w sieci i w realu.

• „Procesy edukacyjne sprzyjające uczeniu się w czasie nauczania zdalnego”.

„Procesy edukacyjne podczas nauki zdalnej były zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”. Zarówno nauczyciele, rodzice jak i uczniowie pozytywnie ocenili działania służące rozwojowi uczniów.

WNIOSKI:

1. Nauczyciele zrozumiale tłumaczyli zagadnienia na większości lekcjach.
2. Nauczyciele wykorzystywali w pracy zdalnej wiele metod, w zależności od omawianego zagadnienia na lekcji. Wybierali takie metody, które ułatwiały uczniom przedstawianie i zrozumienie celów lekcji.
3. Większość nauczycieli informowało ucznia o efektach jego pracy poprzez ocenę ustną lub pisemną oraz krótki, ustny komentarz do wypowiedzi, rozwiązywanego zadania i wykonywanego działania.
4. Nauczyciele doceniali inicjatywy uczniów i wykorzystywali je do pracy na lekcji.
5. Uczeń otrzymywał informacje od części nauczycieli na temat tego, jak uczyć się organizować do nauki.
6. Według większości rodziców to, jak nauczyciele oceniają i przekazują dziecku informację zwrotną, zachęca je do uczenia się.
7. Większość nauczycieli ocenia uczniów zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami oraz częściej chwali niż krytykuje.
8. Aby dziecko lepiej się uczyło, potrzebuje przede wszystkim: odpowiedniej zachęty i motywacji, dobrego przekazu wiadomości ze strony nauczyciela, powrotu do normalnego nauczania, wsparcia rodziców i chęci do nauki.
9. W opinii części rodziców istnieje większa potrzeba indywidualnego traktowania dziecka, szczególnie po nauce zdalnej.
10. Kilku nauczycieli nadal potrzebuje szkoleń w zakresie obsługi narzędzi office 365 oraz obsługi platformy Teams.
11. Nauczyciele często przekazują uczniom wiedzę na temat uczenia się i ich wykorzystania na moim przedmiocie.
12. Większość nauczycieli działa w zespołach samokształceniowych, w których wspierają się w nauczaniu, wymieniają doświadczenia i wzajemnie sobie pomagają.
13. Niektórzy nauczyciele z racji nauczanego przedmiotu mają więcej obciążeń, zobowiązań, dokumentów i zadań do wypełnienia, co wiąże się z poczuciem nierównomiernego obciążenia pracą całego zespołu nauczycielskiego.

REKOMENDACJE

1. Wzmocnić relacje interpersonalne wśród uczniów.
2. Zwrócić uwagę na uczniów o obniżonej motywacji, niskiej samoocenie i słabym poziomie zaangażowania oraz podnosić poczucie sukcesu uczniów adekwatnie do ich możliwości. Szukać sposobów motywacji uczniów biernych lub niezadowolonych ze swoich wyników w nauce.
3. Przeprowadzić pogadanki z uczniami na temat skutecznych form uczenia się oraz higieny pracy umysłowej i czasu wolnego - zmęczenie wynikające z tygodniowego rozkładu zajęć może mieć podłoże w braku umiejętności uczenia się.
4. Oceniać uczniów zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami, częściej chwalić niż krytykować.
5. Informować uczniów o efektach jego pracy poprzez ocenę ustną lub pisemną oraz krótki, ustny komentarz do wypowiedzi, rozwiązywanego zadania i wykonywanego działania. To powinno stać się udziałem wszystkich nauczycieli.
6. Przeprowadzić dodatkowe szkolenia dla tych nauczycieli, którzy nadal potrzebują pomocy w zakresie obsługi narzędzi Office 365 oraz obsługi platformy Teams.

7. Nadal działać w zespołach przedmiotowych i samokształceniowych, które korzystnie wpływają na więzi i relacje pomiędzy nauczycielami.
8. W miarę równomiernie rozkładać pracę i zadania do wykonania pośród całego zespołu nauczycielskiego.

„Dobrostan i potrzeby uczniów ,” uwzględnione w modyfikacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego w maju 2021.

Wnioski:

1. Większość badanych uczniów wysoko ocenia (bardzo dobrze i dobrze) swoje samopoczucie po edukacji zdalnej i twierdzi, że powrót do szkoły w trybie stacjonarnym nie wpłynął na jego pogorszenie.
2. Uczniowie utrzymywali kontakty z rówieśnikami i uważają, że nie uległy one zmianie w trakcie edukacji zdalnej.
3. W trakcie edukacji zdalnej uczniowie otrzymywali dużo wsparcia ze strony wychowawcy. Uważają, że z jego pomocą uda się odbudować relacje w klasie, chociaż swoje klasy postrzegają jako zgrane zespoły. Mają propozycje tematów, które chcieliby omówić w trakcie godzin wychowawczych.
4. Większość z nich nie potrzebuje kontaktu ze specjalistami m.in. psychologiem.
5. Uczniowie twierdzą, że brakuje im chęci, motywacji i energii do pracy.
6. U większości uczniów wystąpiła obawa, lęk przed powrotem do szkoły z uwagi na przeprowadzane kartkówki, sprawdziany, odpytywanie, złe oceny.
7. Większość uczniów oczekuje, aby po powrocie do szkoły odbywały się ciekawe zajęcia, wycieczki. Chcą większej aktywności fizycznej, zrozumienia przez nauczycieli, nadrobienia zaległości.

Rekomendacje:

1. Dbać o dobrą kondycję psychiczną uczniów poprzez udzielanie uczniom wsparcia, pomocy w trudnych sytuacjach oraz zrozumienia podczas egzekwowania wiedzy uczniów: kartkówki, sprawdziany, odpytywania.
2. Dołączyć do tematyki godzin wychowawczych propozycje tematów, które uczniowie chcieli po edukacji zdalnej omówić w szkole np. :
 - Jak radzić sobie ze stresem?
 - Integracja zespołu klasowego.
 - Zagadnienia dotyczące kondycji fizycznej i przyjaznych relacji.
 - Rozmowy o przemocy rówieśniczej i uzależnieniach od urządzeń elektronicznych.
3. Zachęcać, mobilizować uczniów do pracy poprzez stosowanie ciekawych, aktywnych metod i form przyczyniających się do wzrostu ich motywacji, energii do pracy i nauki.
4. Organizować atrakcyjne, ciekawe dla uczniów zajęcia (lekcyjne i pozalekcyjne), aktywizujące ich zarówno pod względem umysłowym jak i fizycznym

Diagnoza relacji rówieśniczych w zespole klasowym /szkolnym – listopad 2021.

WNIOSKI I REKOMENDACJE:

WNIOSKI :

Z analizy otrzymanych danych wynikają następujące wnioski, które określono dla następujących obszarów zawartych w celu przeprowadzenia diagnozy.

I obszar - Rozpoznanie relacji rówieśniczych:

1. Zdecydowana większość badanych respondentów czuje się w swojej klasie bezpiecznie. Uczniowie stwierdzili, że są lubiani przez swoich kolegów i koleżanki z klasy. Mają osoby, którym ufają i mogą ich nazwać swoimi przyjaciółmi. Zdecydowana większość uczniów nie spotkała się z negatywnym zachowaniem ze strony kolegów oraz nie doświadczyła przykrości skierowanych w ich stronę. Uważają, że potrafią być asertywni, umieją odmówić w sytuacji, gdyby byli do czegoś namawiani.

Z analizy danych wynika również, że istnieje niewielka grupa uczniów, którzy nie ufają kolegom i koleżankom z klasy i nie nazwaliby ich przyjaciółmi. Czują, że w klasie są izolowani. Zdarzało się im, że w klasie byli poniżani lub ośmieszani. Wskazali miejsca, których unikają z jakiś powodów.

II obszar - Odbudowanie relacji rówieśniczych:

2. Większość ankietowanych uczniów naszej szkoły w pozytywny sposób wyraża się o swojej grupie rówieśniczej. Uważa, że są oni w stanie zorganizować się w jakiejś sytuacji. Spotykają się ze sobą organizując wspólne: wypadki, odrabianie lekcji, granie w gry komputerowe, planszowe, wypadki do miasta, kina, teatru. Zadowolający jest fakt, że spotkania uczniowskie nie są organizowane w celu picia alkoholu i pójścia na wagary. Uczniowie w grupie rówieśniczej dostrzegają osoby, które ich irytują z różnych powodów. Zauważają także w klasach podgrupy, grupy uczniów, którzy sprawiają problemy innym uczniom. Uczniowie dostrzegają nieprawidłowe relacje rówieśnicze panujące w klasie i szkole. Niepokojący jest fakt, że niektóre z ich odpowiedzi świadczą o niewystarczającej znajomości swoich kolegów, koleżanek i wyrażaniu obawy, że grupa, w której przebywają nie jest za bardzo zgrana lub że zostaną wyśmiani. Istotny jest również fakt, że niektórzy uczniowie nie chcą lub nie mają zdania na temat poprawy relacji rówieśniczych.

III obszar - Organizowanie wsparcia, pomocy koleżeńskiej:

3. Zdecydowana większość uczniów jest chętna, aby wzajemnie sobie pomagać w sytuacjach dotyczących nauki oraz podczas innego zaistniałego problemu. Gdy są świadkami, że kogoś spotyka coś przykrego reagują i starają się pomóc w sposób jaki potrafią. Istnieje jednak niewielka grupa uczniów, którzy pozostają obojętni i bądź nie reagują z obawy o siebie samego.

IV obszar - Wzmacnianie wspólnoty jaką jest szkoła:

4. Zdecydowana większość uczniów postrzega szkołę jako miejsce bezpieczne. Czuje się w niej dobrze, chętnie uczęszcza i spędza czas nawet po lekcjach. Uczniowie twierdzą, że na lekcjach mogą otwarcie wyrażać swoje zdanie. Są zdania, że nauczyciele są bardzo pomocni w sytuacji, gdy zgłaszają się do nich z problemem. Nie wskazali w szkole miejsc, których z jakiegoś powodu muszą unikać. 58% ankietowanych przyznało, że nie odczuwa stresu związanego z chodzeniem do szkoły. Uczniowie uważają, że są w stanie podjąć działania, aby lepiej się dogadywać i bardziej zżyć z równoległą klasą.

Jednak istnieje nieliczna grupa uczniów, którzy twierdzą inaczej. Zaznaczyli, że nie chodzą chętnie szkoły, nie czują się bezpiecznie. Swoje odpowiedzi argumentują obawą

przed kontaktami interpersonalnymi (uczeń-uczeń, nauczyciel – uczeń). Wyrażają wątpliwości, że nauczyciele są pomocni wszystkim uczniom w rozwiązywaniu problemów. Odpowiedź zaznaczyli jako „to zależy komu”. Uważają, że na lekcji nie mogą otwarcie wyrażać swojego zdania (odpowiedzi nie „raczej nie”). Uczniowie wskazali w szkole miejsca, których unikają z jakiś powodów. Najczęściej w odpowiedziach wskazywali pomieszczenia toalet. Zdarzały im się różne przykre sytuacje i wtedy nie czuli się w szkole komfortowo. 44% uczniów stwierdziło, że stres towarzyszy im w szkole. W większości przypadków stres pojawiał się w sytuacjach, w których egzekwowana była od nich wiedza (kartkówki, sprawdziany, oceny, odpowiedzi) oraz w nielicznych przypadkach dotyczył kontaktów interpersonalnych (nauczyciele, uczniowie). Zapytani o ich stanowisko na temat poprawy relacji rówieśniczych, odpowiedzieli, że nie mają swojego zdania.

REKOMENDACJE

- 1.** Dbać o budowanie pozytywnego klimatu szkoły m. in. poprzez minimalizowanie odczuwanego przez uczniów stresu, co przyczyni się do zapewnienia poczucia bezpieczeństwa.
- 2.** Nauczyciele i wychowawcy nadal powinni w procesie dydaktyczno – wychowawczym uwzględniać działania integrujące całe zespoły klasowe w celu poprawy panujących relacji rówieśniczych (znajomości pomiędzy uczniami).
- 3.** Na godzinach wychowawczych należy w miarę potrzeb przeprowadzać zajęcia dotyczące nawiązywania prawidłowych kontaktów z innymi, akceptacji, empatii, tolerancji i wzajemnego szacunku, oraz wpajać zasady dobrego zachowania.
- 4.** Warto dowiedzieć się, dlaczego niektórzy uczniowie uważają, że w szkole nie jest akceptowane otwarte wyrażanie swoich myśli. Rozwijanie takiej umiejętności powinno być promowane przez szkołę, w szczególności, gdy myśli i poglądy wyrażane są w sposób kulturalny i z szacunkiem wobec innych osób.
- 5.** W czasie dyżurów podczas przerw śródlekcyjnych stale zwracać uwagę na toalety uczniowskie podane przez niektórych uczniów jako najczystsze miejsce, którego unikają z powodu napotkanych przykrości ze strony kolegów.
- 6.** Należy zastanowić się, dlaczego niektórzy uczniowie czują się nieakceptowani, jaka jest tego przyczyna. Warto również znać osoby, które może dotykać problem, oraz spróbować im pomóc załagodzić i nawiązać pozytywne koleżeńskie relacje. W tym celu należy systematycznie organizować integracje poprzez np. wspólne zabawy, ćwiczenia w parach, zaplanowane prace grupowe, wspólne wyjścia, razem realizować projekty lub podejmować inne działania, które przyczynią się do rozwiązania problemu.
- 7.** Wszyscy pracownicy szkoły powinni jednomyślnie reagować na łamanie przyjętych norm i zasad oraz wyciągać konsekwencje wobec uczniów, którzy te zasady łamią.
- 5.** Wychowawcy powinni określić, co może być bodźcem wywołującym w uczniach niechęć uczestniczenia w zajęciach szkolnych. Warto poruszyć ten temat podczas godziny wychowawczej oraz na spotkaniu z rodzicami. Możliwe, że posiadają oni więcej informacji na temat przyczyn nieobecności swoich pociech i będą mogli pomóc w eliminowaniu tego wskaźnika.

6. Nauczyciele powinni własną postawą i sposobem rozwiązywania problemów pozyskać zaufanie uczniów, aby w pełni pomóc im w rozwiązywaniu trudnych sytuacji.

7. Promować wśród uczniów postawę koleżeńską, uwrażliwiać na krzywdę i potrzeby innych. Zachęcać uczniów mających wysokie osiągnięcia edukacyjne do pomocy koleżeńskiej w nauce uczniom z trudnościami, co może wpłynąć na właściwe postrzeganie tych uczniów w klasie i zmianę stosunku do nich oraz lepszą integrację w zespole klasowym.

Adaptacja uczniów klas I i klas IV do nowej sytuacji szkolnej – roli pierwszo i czwartoklasistów.

WNIOSKI:

1. Zdecydowana większość uczniów klas pierwszych chętnie uczęszcza do szkoły oraz nie ma problemów związanych z przystosowaniem do roli pierwszoklasistów.
2. Dzieci w szkole i klasie czują się bezpiecznie oraz wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji.
3. Szkoła postrzegana jest przez rodziców jako bardzo dobrze i dobrze wywiązującą się z obowiązku opieki nad dzieckiem.
4. Dla części uczniów klas czwartych największą trudnością okazała się matematyka.
5. Każde dziecko ma w szkole osobę, do której może zwrócić się o pomoc.

REKOMENDACJE:

1. Zorganizowanie zajęć integracyjnych w klasach pierwszych w celu umocnienia więzi koleżeńskich, nawiązywania poprawnych kontaktów interpersonalnych.
2. Organizacja zajęć sportowych na boisku szkolnym.
3. Zorganizowanie zajęć motywacyjnych do nauki w klasach.

**DIAGNOZA CZYNNIKÓW RYZYKA
I CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH
PRZEPROWADZONA W PUBLICZNEJ
SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3
W PACZKOWIE WE WRZEŚNIU 2023 R.**

Opracowanie:

Barbara Habaj – pedagog szkolny

Urszula Marszałek – pedagog szkolny

Joanna Bednarz – pedagog specjalny

Sabina Kubas – Kania - psycholog

Modyfikacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Zapisy /zmiany w Programie wychowawczo-profilaktycznym w roku szkolnym 2023/2024

Działalność profilaktyczna

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1.	Ochrona i wsparcie zdrowia psychicznego i fizycznego uczniów.	<p>1. Zapoznanie nauczycieli z procedurą „Niebieskiej Karty” obowiązującej po zmianach prawa w 2023 r.</p> <p>2. Prowadzenie działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań, kształtowanie przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, przeciwdziałanie seksualizacji dzieci – w szczególności przez prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych.</p>	dyrektor wychowawcy pedagodzy pedagog specjalny psycholog pielęgniarka nauczyciel biologii nauczyciel WDŻ	Cały rok	Uczniowie

		<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na godzinach wychowawczych, biologii, WDZ, wychowania fizycznego – realizacja zagadnień programowych. • Obserwacja uczniów pod kątem problemów psychicznych (trudności z radzeniem sobie z emocjami, objawy depresji itp.) • Pogadanki z psychologiem, który przybliży uczniom zjawisko depresji, jej genezy, przechodzonych etapów, sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, eliminowanie lęku, poczucia nadmiernego obciążenia spowodowanego np. przygotowaniem się do sprawdzianów, czy obawą przed porażką w grupie rówieśniczej. • Szkolenia nauczycieli. • Prowadzenie pogadanek z uczniami na temat zasad dobrego odżywiania, higieny ciała, higieny pracy umysłowej, czasu wolnego, trudności powstałych po edukacji zdalnej, zapobieganie nałogom. • Indywidualna pomoc uczniowi – spotkania ze specjalistami w razie problemów. • Informacje udostępnianie na gazetkach szkolnych. • Upowszechnianie programów z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa. • Organizowanie konkursów wewnątrzszkolnych. • Prowadzenie programów profilaktycznych lub ich elementów. • Zapewnienie uczniowi zaufanego miejsca, do którego może się zgłosić . • Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w wychowaniu. • Szkolenie Rady Pedagogicznej na temat nowych przepisów dotyczących stosowania NK - szkolenie online „Nie bójmy się wszczynania procedury „Niebieskiej Karty czyli dlaczego, w jakich sytuacjach i jak to trzeba zrobić po zmianach prawa w 2023 r.” • Opracowanie standardów postępowania do NK zgodnie z wytycznymi - termin do lipca. • Szkolenia Rady Pedagogicznej – szkolenie online – „Depresja u dzieci i młodzieży – jak pomóc uczniom? – wskazówki dla nauczycieli, „O prawach dziecka i ucznia w szkole oraz konsekwencjach ich nieprzestrzegania”. 			
		2. Szczegółowe omówienie obowiązujących w szkole procedur bezpieczeństwa, przepisów regulujących pracę szkół.	Wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy	wrzesień 2023	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie
		3. Rozwijanie potencjałów i koncentrowanie się na	wychowawcy pedagodzy	cały rok szkolny	Rodzice / opiekunowie prawni,

		<p>mocnych stronach dzieci i młodzieży – wzmacnianie potencjału zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży przez wsparcie pozytywnego i harmonijnego rozwoju, kształtowanie osobowości, umiejętności osobistych i społecznych, udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów i kryzysów rozwojowych, podnoszenie odporności psychicznej i poprawę funkcjonowania emocjonalnego. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.</p>	<p>psycholog doradca zawodowy bibliotekarz światlica</p>		
		<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie rozmów, zajęć na godzinach wychowawczych. • Uczestniczenie uczniów w zajęciach z doradztwa zawodowego. • Rozmowy z pedagogiem, psychologiem – stosowanie pedagogiki pozytywnej opartej na wzmocnieniach pozytywnych. • Motywowanie uczniów do pracy – dostrzeganie mocnych stron uczniów. • Uczestniczenie uczniów w zajęciach dodatkowych. • Wsparcie uczniów w trudnej sytuacji. • Współpraca z rodzicami, wychowawcami. • Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w wychowaniu dzieci w razie potrzeby. • Szkolenia Rady Pedagogicznej – szkolenie online – „O prawach dziecka i ucznia w szkole oraz konsekwencjach ich nieprzestrzegania”. • Szkolenie Rady Pedagogicznej - szkolenie online „Przewodnik po wybranych prawach rodziców określonych w obowiązujących przepisach regulujących pracę szkół i placówek oświatowych”. 			
		<p>4. Ograniczenie dostępu osobom z zewnątrz na teren budynku</p>	<p>Dyrektor, pracownicy obsługi</p>	<p>Codziennie</p>	<p>Uczniowie, rodzice, pracownicy szkoły</p>

		szkolnego – założenie domofonu.			
		5. Wyposażenie sal lekcyjnych, świetlicy, szatni przy salach gimnastycznych, pomieszczeń wejściowych, stołówki w środki dezynfekujące wraz z dołączonym komunikatem o obowiązku dezynfekcji rąk	Opiekunowie sal	Zgodnie z wytycznymi	Uczniowie nauczyciele rodzice/opiekunowie prawni
		6. Przeprowadzenie zajęć wychowawczych na temat ochrony wzroku w pracy z monitorem, ergonomii stanowiska nauki.	higienistka	W przypadku wprowadzenia nauki w systemie hybrydowym lub zdalnym	Uczniowie
2.	Realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców/ opiekunów prawnych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych przez Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o	1. Wspieranie uczniów ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym.	wychowawca pedagog pedagog specjalny psycholog wychowawcy specjaliści	Cały rok	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie
		2. Pomoc uczniom z rozpoznanymi wczesnymi objawami używania środków psychoaktywnych.		Cały rok	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie
		3. Zapewnienie wsparcia rodzinom uczniów, którzy mają problem z używaniem substancji psychoaktywnych.	wychowawca pedagog psycholog	Cały rok	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie

	przeciwdziałaniu narkomanii	4. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów związanych m.in z wyjazdami rodziców za granicę a także przemocą domową.	wychowawcy pedagodzy psycholog	Cały rok	Rodzice/opiekunowie prawni uczniowie
		<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie trzeźwych obyczajów poprzez dostarczenie asertywnych wzorców oraz ukazywanie atrakcyjnego aspektu zdrowego stylu życia. • Kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych oraz zmniejszanie zapotrzebowania na zachowania antydzrowotne, takie jak: picie alkoholu, palenie papierosów i inne zachowania ryzykowne dla zdrowia. • Prowadzenie rozmów z rodzicami i uczniami – dostarczanie informacji o mechanizmach i następstwach wczesnego picia alkoholu., zażywania narkotyków, dopalaczy i palenia papierosów. • Współpraca ze specjalistami z Poradni Dormed. • Organizowanie wewnątrzszkolnego konkursu plastycznych na temat uzależnień. • Realizowanie edukacji zdrowotnej w szkole w zakresie przeciwdziałania uzależnień. • Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej. • Organizacja czasu wolnego uczniom – zachęcania do rozwijania pasji, zainteresowań, udziału w zajęciach dodatkowych. • Monitorowanie sytuacji uczniów związanej z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych i udzielanie im wsparcia w zakresie rozwoju emocjonalnego, poznawczego i społecznego. • Szkolenie Rady Pedagogicznej na temat nowych przepisów dotyczących stosowania NK - szkolenie online „Nie bójmy się wszczynania procedury „Niebieskiej Karty czyli dlaczego, w jakich sytuacjach i jak to trzeba zrobić po zmianach prawa w 2023 r.” • Udział specjalistów w posiedzeniach Zespołu interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury „Niebieskie Karty”. • Rozmowy z uczniami z problemami rozwojowymi i życiowymi. 			
3.	Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej formy działalności zaspokajającej	Rozszerzenie oferty pozalekcyjnych zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia.	nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok	uczniowie

	ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie i udostępnienie oferty zajęć pozalekcyjnych. • Zachęcanie uczniów do korzystania z zajęć pozalekcyjnych. • Zapoznanie rodziców z ofertą zajęć dla uczniów. • Zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej w szkole oraz poza nią. • Rozmowy z uczniami na temat korzyści wynikających z rozwijania swoich pasji i zainteresowań, dobrze zorganizowanego czasu wolnego. 			
4.	Świadczenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej i zapewnienie jej dostępności uczniom i rodzicom naszej placówki.	<p>1. Wspieranie uczniów poprzez rozmowy i terapię indywidualną.</p> <p>2. Świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkim potrzebującym uczniom (sytuacje trudne, kryzysowe, stany emocjonalne, trudności wychowawcze, dydaktyczne, itp.)</p>	wychowawcy nauczyciele pedagogzy pedagog specjalny psycholog logopeda	Cały rok	uczniowie
		<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole – zajęcia logopedyczne, TUS, rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne. • Uczestniczenie uczniów w zajęciach zgodnie z indywidualnymi potrzebami. • Konsultacje dla uczniów i rodziców zgodnie z podanymi terminami udostępnione na stronie internetowej szkoły. • Informacja o godzinach pracy specjalistów w szkole. • Dostępność dla uczniów specjalistów zatrudnionych w szkole: pedagogzy, pedagog specjalny, psycholog, logopeda. • Udzielanie informacji o możliwości korzystania z porad specjalistów w Poradniach Specjalistycznych. 			
5.	Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy (hejtowanie)	Opracowanie i upowszechnianie zbioru oczekiwań, zasad i reguł, dotyczących zachowania w środowisku szkolnym, oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania.	nauczyciele wychowawcy pedagogzy pedagog specjalny psycholog	Cały rok	uczniowie rodzice

	Podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły, przekazywanie wartości społecznych i norm prospołecznych.	wychowawcy nauczyciele pedagodzy świełlica bibliotekarz	Cały rok	uczniowie rodzice
	Wdrażanie w szkole programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji, rozwijanie świadomości uczniów, rodziców dotyczącej konsekwencji prawnych wynikających ze stosowania różnych form przemocy (zajęcia dla uczniów, spotkania z rodzicami).	wychowawcy nauczyciel informatyki pedagodzy pedagog specjalny psycholog	Cały rok	uczniowie rodzice
	Organizowanie i upowszechnianie pomocy koleżeńskiej w nauce.	wychowawcy pedagog pedagog specjalny	Cały rok	uczniowie
	Stosowanie opracowanych procedur związanych z wystąpieniem przemocy w szkole.	dyrektor wychowawcy pedagog pedagog specjalny psycholog	Cały rok	uczniowie rodzice
	<ul style="list-style-type: none"> • Motywowanie ucznia do poprawy złego zachowania –zawieranie z uczniem kontraktu sytuacyjnego. • Przypomnienie uczniom i rodzicom procedur postępowania w przypadku zaistnienia problemu cyberprzemocy. • Rozwijanie świadomości uczniów, rodziców dotyczącej konsekwencji prawnych wynikających ze stosowania różnych form przemocy – spotkania z rodzicami, informacje przygotowane przez nauczyciela informatyki zamieszczone na stronie szkoły. • Przestrzeganie systemu norm współżycia społecznego i ponoszenie konsekwencji w przypadku złamania zasad – obserwacja uczniów podczas zajęć, uroczystości i imprez klasowych, dyżury nauczyciel podczas przerw międzylekcyjnych i natychmiastowe przekazywanie informacji rodzicom w 			

	<p>przypadku nieprzestrzegania zasad przez ich dzieci.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie dostępności do specjalistów szkolnych. • Współpraca z instytucjami wspierających szkołę w wychowaniu (policja, sąd rodzinny). • Upowszechnianie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dla uczniów i wychowanków, w których można zgłaszać przypadki niebezpiecznych zdarzeń w Internecie – spotkania z rodzicami. • Współpraca z rodzicami uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez ich dzieci – informacje przekazywane przez nauczyciela informatyki, umieszczenie wiadomości na stronie szkoły. • Przeprowadzenie konkursów plastycznych – Bezpieczny Internet. • Wykonanie gazetek ściennych.
--	---

Działalność wychowawcza

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1.	Współpraca z rodzicami / opiekunami prawnymi uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia	<p>1. Opracowanie i upowszechnianie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, skierowanych do nauczycieli i rodziców/ opiekunów prawnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie materiałów z opisem dostępnych zajęć pozalekcyjnych do dyspozycji uczniów. • Uświadamianie rodziców/ opiekunów prawnych o istotności udziału dzieci w zajęciach wychowania fizycznego. • Podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego. • Udział w programach dotyczących promocji zdrowego stylu życia np. „Owoce i warzywa w szkole”. • Organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia, w szczególności: 	dyrektor wychowawcy nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie

		<ul style="list-style-type: none"> - organizacja żywienia w szkole zapewniającego ciepły posiłek i zgodny z normami żywieniowymi, - uwzględnianie potrzeb dzieci w zakresie diety. • Promocja niedalekich szkole bądź miejsca zamieszkania uczniów, atrakcji turystycznych zachęcająca do podejmowania aktywności wraz z dziećmi. Materiały zorganizowane we współpracy z konkretnymi lokalizacjami. 			
		2. Zaangażowanie rodziców / opiekunów prawnych do współpracy przy organizacji uroczystości/imprez szkolnych i klasowych, zawodów sportowych etc.	wychowawcy	Cały rok	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie
		<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wycieczek do pobliskich atrakcji turystycznych we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi. • Organizacja festynu rodzinnego z okazji wybranego święta. 			
		3. Promowanie zdrowego i aktywnego trybu życia poprzez organizację spotkań rodziców/ opiekunów prawnych ze specjalistami, w sprawach wykraczających poza kompetencje zawodowe wychowawcy.	wychowawcy pedagodzy pedagog specjalny psycholog	Cały rok	Rodzice / opiekunowie prawni,
		<ul style="list-style-type: none"> • Stała współpraca z higienistką szkolną w zakresie ochrony zdrowia. • W miarę potrzeb współpraca rodziców ze specjalistami z Poradni Dormed. 			
2.	Wychowanie patriotyczne	1. Kształtowanie postaw patriotycznych na przykładzie wielkich postaci.	wychowawcy nauczyciele historii	Cały rok	uczniowie
		2. Poznanie reliktyw i dzieł dziedzictwa kulturowego Polski poprzez bezpośredni kontakt wycieczki do muzeum, zwiedzanie miejsc związanych z historią Polski.	wychowawcy nauczyciele historii	Cały rok Wg terminarza wycieczek	uczniowie
		3. Poznanie zwyczajów i obrzędów regionalnych.	wychowawcy nauczyciele historii, plastyki, muzyki	Cały rok Wg kalendarz	uczniowie

				świąt i imprez	
		4. Poznanie najbliższej okolicy „Małej ojczyzny” oraz dalszej poprzez wycieczki z programu MEiN „Poznaj Polskę”	wychowawcy nauczyciele poszczególnych przedmiotów	Cały rok	uczniowie
		5. Przygotowanie i zachęcanie uczniów i rodziców do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego	wychowawcy nauczyciele światlica	Cały rok	uczniowie rodzice
		<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie życia i działań słynnych Polaków poprzez pogadanki tematyczne nawiązujące do aktualnych świąt np. Jan Paweł II - Dzień Patrona, Józef Piłsudski- 11Listopada. • Udział szkoły w Narodowym Czytaniu. • Gazetki i apele upamiętniające ważne wydarzenia. • Wycieczki lekcyjne po najbliższej okolicy. • Wycieczki do miejsc związanych z historią Polski. • Uczestnictwo w konkursach organizowanych w szkole i innych instytucjach. • Włączanie uczniów i ich rodziców do działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego. • Udział uczniów w wycieczkach z programu MEiN „Poznaj Polskę”. 			
3.	Zajęcia integrujące całą społeczność szkolną/zespoły klasowe	1. Zwiększenie poczucia więzi ze szkołą i przynależności do silnego zespołu klasowego, zintegrowanego wokół pozytywnych postaw i wartości.	wychowawcy nauczyciele pedagogzy psycholog opiekunowie SU, wolontariatu.	Cały rok	uczniowie
		2. Dbanie o budowanie pozytywnego klimatu szkoły.	dyrektor wychowawcy nauczyciele pedagogzy psycholog bibliotekarz światlica	Cały rok	uczniowie rodzice

		<p>3. Wzmocnienie więzi społecznych pomiędzy nauczycielami i uczniami, szkołą i rodzicami, a także rozwijanie pozytywnych relacji społecznych między uczniami.</p>	<p>dyrektor wychowawcy nauczyciele pedagogzy psycholog bibliotekarz światlica</p>	<p>Cały rok</p>	<p>uczniowie rodzice</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie zajęć na godzinach wychowawczych, w świetlicy uczących nawiązywania właściwych relacji interpersonalnych, akceptacji, empatii, tolerancji i wzajemnego szacunku. • Zawieranie umowy klasowej dotyczącej wzorów zachowania w sytuacjach konfliktowych, realizacja umowy klasowej, utrwalanie właściwych zachowań poprzez konsekwentne odwoływanie się do umowy, działania integrujące i budujące poczucie bezpieczeństwa w grupie. • Kształtowanie zachowań prospołecznych uczniów np. stawanie w obronie innych uczniów organizowanie i udzielanie pomocy koleżeńskiej, powstrzymywanie rówieśników , którzy planują zachowania autodestrukcyjne. • W procesie dydaktyczno-wychowawczym z uczniami stosować wzmocnienia pozytywne, dostrzegać sukcesy i chwalić za wysiłek. • Udział w uroczystościach szkolnych i klasowych. • Udział w wycieczkach klasowych. • W pracy systematycznie organizować integrację poprzez np. wspólne zabawy, ćwiczenia w parach, zaplanowane prace grupowe, wspólne wyjścia, razem realizować projekty lub podejmować inne działania. • Spotkania z psychologiem, pedagogiem. • Prowadzenie indywidualnych rozmów, obserwacji uczniów w czasie przerw międzylekcyjnych, zajęć. • Włączanie rodziców w angażowanie się w życie szkoły. 					
<p>4.</p>	<p>Wychowanie do wartości</p>	<p>1. Rozwijanie wrażliwości społecznej i etycznej uczniów.</p>	<p>wychowawcy nauczyciele pedagogzy pedagog specjalny psycholog światlica</p>	<p>Cały rok</p>	<p>uczniowie</p>

		2. Promowanie zasad savoir-vivre wśród uczniów.	wychowawcy nauczyciele pedagogzy pedagog specjalny psycholog światlica	Cały rok	uczniowie
		3. Formowanie u ucznia poczucia godności i szacunku wobec siebie i wobec innych osób.	wychowawcy nauczyciele pedagogzy pedagog specjalny psycholog światlica	Cały rok	uczniowie
		4. Zapoznanie uczniów z działalnością na rzecz potrzebujących wolontariatu i pracą charytatywną	wychowawcy opiekunowie SU i wolontariatu światlica	Cały rok	uczniowie
		5. Przypomnienie i egzekwowanie stroju galowego obowiązującego na uroczystościach szkolnych (dress code)	wychowawcy	Cały rok	uczniowie
		<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczenie w działalności wolontariatu, samorządu uczniowskiego. • Prowadzenie godzin wychowawczych na temat kultury języka, stroju, zachowania. • Zapoznanie uczniów z zasadami obowiązującymi w Statucie Szkoły i procedurach szkoły. • Udział w konkursie starszych klas „Zasady savoir-vivre”. • Zapoznanie młodzieży z działalnością wolontariatu i pracą charytatywną poprzez pogadanki na godzinach wychowawczych w klasach młodszych i spotkaniem z opiekunem prowadzącym wolontariat w szkole. • Organizacja pomocy koleżeńskiej. • Pogadanki na temat tolerancji wobec osób innego koloru skóry, innej narodowości, innego wyznania, słabszych. • Udział w konkursie plastycznym „Dobry kolega, koleżanka”. 			

		<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja elementów innowacji „Szkoła dobrze wychowana”. • Udział w akcjach charytatywnych. • Udział uczniów w spektaklach profilaktycznych. 			
5.	Wzmacnianie poczucia własnej wartości i sprawstwa.	1. Budowanie pozytywnego wizerunku własnej osoby.	nauczyciele wychowawcy psycholog pedagog pedagog specjalny światlica doradca zawodowy	Cały rok	uczniowie
		2. Kształtowanie twórczej postawy.	nauczyciele światlica	Cały rok	uczniowie
		3. Poszerzenie świadomości własnych zalet i wad.	wychowawcy psycholog pedagog pedagog specjalny nauczyciele światlica doradca zawodowy	Cały rok	uczniowie
		4. Rozwijanie umiejętności wyrażania emocji, ich rozpoznawania i radzenia sobie z „trudnymi emocjami”.	pedagog pedagog specjalny psycholog doradca zawodowy	Cały rok	uczniowie
		<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze, zajęcia /pogadanki/apel/ imprezy szkolne rozwijające umiejętności emocjonalne, społeczne i komunikacyjne. • Modelowanie sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami, rozmowy o trudnych emocjach - wyposażenie uczniów w wiedzę na temat agresji, jej przyczyn, skutków i sposobów reagowania na nią. • Poszukiwanie i wzmacnianie indywidualnych i grupowych pozytywnych zasobów, wzmacnianie uczniów odrzuconych w trakcie działań grupowych, budowanie „góry wiary w siebie”. 			

		<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie w pracy z uczniami różnorodnych pomysłów na podnoszenie samooceny i kształtowanie pozytywnego obrazu samego siebie, np.: <ul style="list-style-type: none"> - budowanie z uczniem jego indywidualnych „wysp kompetencji” – poprzez ćwiczenia typu: jestem dobry w: ..., jestem ekspertem w: ..., mogę pomóc innym w: ..., - kreowanie sytuacji zorientowanych na: samodzielne działania wychowanka, pełnienie różnych ról w zespołach zadaniowych, - stosowanie przez wszystkich nauczycieli wzmacniających i wspierających informacji zwrotnych, - wykorzystywanie w kontaktach z uczniami techniki ZPP (zauważ, porozmawiaj, pochwal), - stosowanie przyjaznych listów do dzieci i młodzieży, „kieszonki” dobrych informacji przekazywanych zarówno przez kolegów, jak i nauczyciela. • Przedstawienie propozycji zajęć pozalekcyjnych. • Organizacja konkursów wewnątrzszkolnych. • Wspieranie uczniów zdolnych – spotkania z uczniami biorącymi udział w konkursach, zawodach sportowych i olimpiadach – pomoc uczniom w wyborze materiałów, motywowanie do pracy. • Stworzenie okazji do refleksji nad samym sobą (odkrywanie mocnych i słabych stron) i zachęcanie do samooceny. • Rozmowy uczniów z psychologiem, pedagogiem, doradcą zawodowym, wychowawcą na temat samopoznania, zainteresowań, zdolności. • Organizacja zajęć TUS i rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne. • Praca z uczniami niepełnosprawnymi intelektualnie – stosowanie wzmocnień pozytywnych. 												
6.	Współpraca z rodzicami	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td data-bbox="728 1008 1339 1114">1. Włączanie rodziców w życie szkoły i proces dydaktyczny własnego dziecka.</td> <td data-bbox="1339 1008 1621 1114">dyrektor wychowawcy nauczyciele</td> <td data-bbox="1621 1008 1848 1114">Cały rok</td> <td data-bbox="1848 1008 2098 1114">rodzice</td> </tr> <tr> <td data-bbox="728 1114 1339 1225">2. Angażowanie w procesy podejmowania decyzji w szkole.</td> <td data-bbox="1339 1114 1621 1225">wychowawcy nauczyciele dyrektor</td> <td data-bbox="1621 1114 1848 1225">Cały rok</td> <td data-bbox="1848 1114 2098 1225">rodzice</td> </tr> <tr> <td data-bbox="728 1225 1339 1364">3. Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów i rodziców.</td> <td data-bbox="1339 1225 1621 1364">wychowawcy nauczyciele dyrektor pedagog</td> <td data-bbox="1621 1225 1848 1364">Cały rok</td> <td data-bbox="1848 1225 2098 1364">rodzice uczniowie</td> </tr> </table>	1. Włączanie rodziców w życie szkoły i proces dydaktyczny własnego dziecka.	dyrektor wychowawcy nauczyciele	Cały rok	rodzice	2. Angażowanie w procesy podejmowania decyzji w szkole.	wychowawcy nauczyciele dyrektor	Cały rok	rodzice	3. Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów i rodziców.	wychowawcy nauczyciele dyrektor pedagog	Cały rok	rodzice uczniowie
1. Włączanie rodziców w życie szkoły i proces dydaktyczny własnego dziecka.	dyrektor wychowawcy nauczyciele	Cały rok	rodzice											
2. Angażowanie w procesy podejmowania decyzji w szkole.	wychowawcy nauczyciele dyrektor	Cały rok	rodzice											
3. Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów i rodziców.	wychowawcy nauczyciele dyrektor pedagog	Cały rok	rodzice uczniowie											

			psycholog		
		<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie i angażowanie rodziców do udziału w uroczystościach szkolnych, klasowych oraz do udziału w pracach na rzecz klasy i szkoły. • Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez pedagogizację w czasie zebrań. • Udzielanie wskazówek do pracy z dzieckiem dotyczących procesu dydaktycznego dziecka, omawianie jego postępów i trudności w nauce. • Proponowanie i udzielanie pomocy psychologiczno -pedagogicznej, wsparcie w miarę potrzeb. • Organizacja konsultacji dla rodziców. • Spotkanie rodziców klas VIII z doradcą zawodowym. • Spotkanie rodziców klas VIII z dyrektorem szkoły w sprawie organizacji egzaminu ósmoklasisty. • Współdziałanie z nauczycielami i wychowawcami w realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych. • Motywowanie do tworzenia koalicji szkoła – dom. • Zgłaszanie przez rodziców propozycji do planu działań wychowawczych podczas zebrań klasowych oraz zebrań Rady Rodziców. • Informacja o godzinach dostępności specjalistów w szkole. • Spotkania uczniów i rodziców z pedagogiem i psychologiem szkolnym (omawianie trudnych dla dziecka sytuacji np. występująca przemoc w rodzinie, niewłaściwe funkcjonowanie dziecka z uwagi na wyjazdy rodziców do pracy za granicę i inne). • Ułatwianie kontaktów rodziców z instytucjami i specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów. 			
7.	Nauka opanowania stresu	1. Rozwinięcie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych.	wychowawcy pedagogzy pedagog specjalny psycholog	Cały rok	uczniowie
		2. Edukacja na rzecz zdrowia psychicznego	wychowawcy pedagogzy pedagog specjalny psycholog pielęgniarka nauczyciel EDB	Cały rok	uczniowie

		3. Pomoc uczniom w rozwiązywaniu stresujących sytuacji	wychowawcy pedagodzy pedagog specjalny psycholog	Cały rok	uczniowie
		<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy, pogadanki na godzinach wychowawczych. • Organizowanie dla uczniów zajęć TUS, rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne. • Przeprowadzenie zajęć psychoedukacyjnych. • Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem – ćwiczenia. • Poznanie źródeł stresu oraz form walki ze stresem – spotkania z psychologiem, rozmowy z pielęgniarką. 			
8.	Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych	1. Doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych zgodnie z normami współżycia społecznego.	wychowawcy nauczyciele pedagodzy pedagog specjalny psycholog światlica	Cały rok	uczniowie
		2. Upowszechnienie pomocy rówieśniczej – rozwijanie pozytywnych relacji rówieśniczych.	Wychowawcy nauczyciele pedagodzy pedagog specjalny psycholog światlica	Cały rok	uczniowie
		3. Wspieranie wychowawcy w pracy z grupą opierając się na kontrakcie, zasadach oraz wartościach.	pedagodzy pedagog specjalny psycholog	Cały rok	uczniowie
		4. Przeciwdziałanie i eliminowanie zachowań niepożądanych. Wypracowanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.	wychowawcy nauczyciele pedagodzy pedagog specjalny psycholog światlica	Cały rok	uczniowie

		<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie gazetek ściennych, plakatów. • Udział uczniów w wewnątrzszkolnym konkursie plastycznym. • Prowadzenie godzin wychowawczych i zajęć na temat umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych oraz trudnych. • W pracy z uczniami opieranie się na kontrakcie, zasadach, wartościach. Stosowanie w trakcie pracy dramy, doświadczenie przez uczniów empatii. • Prowadzenie zajęć uczących właściwych relacji interpersonalnych przez wychowawców i innych specjalistów • Prowadzenie zajęć TUS przez trenera dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym. • Współpraca wychowawcy z psychologiem/pedagogami. 			
9.	Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowawców – kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.	1. Prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego oraz w grupach wychowawczych.	Wychowawcy nauczyciele pedagogdy pedagog specjalny psycholog światlica bibliotekarz doradca zawodowy	Cały rok	uczniowie
		2. Upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennymi kulturowo i językowo oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów i wychowanków z niepełnosprawnościami.	nauczyciele wychowawcy wychowawcy wspomagający nauczyciel rewalidacji pedagogdy psycholog pedagog specjalny	Cały rok	uczniowie
		3. Angażowanie uczniów i wychowanków, rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły, aktywizacja samorządu	opiekun samorządu wychowawcy wychowawcy opiekun	Cały rok	uczniowie rodzice

	uczniowskiego i innych form działalności uczniowskiej.	wolontariatu		
	4. Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach dla uczniów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.	pedagodzy pedagog specjalny psycholog	Cały rok	uczniowie rodzice nauczyciele wychowawcy
	5. Rozwinięcie umiejętności nazywania emocji i radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów.	wychowawcy nauczyciele pedagodzy pedagog specjalny światlica trener TUS	Cały rok	uczniowie
	6. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców z zakresu pomocy psychologiczno -pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym.	dyrektor lider WDN pedagog specjalny	Cały rok	wychowawcy nauczyciele psycholog pedagog światlica bibliotekarz
	7. Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami/opiekunami prawnymi,	wychowawcy dyrektor nauczyciele pedagodzy pedagog specjalny psycholog światlica bibliotekarz	Cały rok	uczniowie rodzice
	8. Kształtowanie postaw i zachowań prospołecznych uczniów, np. stawanie w obronie innych, udzielanie pomocy koleżeńskiej, powstrzymywanie rówieśników, którzy planują zachowania autodestrukcyjne, rozwijanie pozytywnych relacji społecznych.	wychowawcy nauczyciele pedagodzy psycholog pedagog specjalny bibliotekarz	Cały rok	uczniowie

		9. Budowanie szkolnej wspólnoty opartej na dobrych relacjach nauczycieli, rodziców i uczniów.	dyrektor wychowawcy nauczyciele pedagodzy psycholog pedagog specjalny bibliotekarz światlica	Cały rok	Uczniowie rodzice nauczyciele
		<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy o nazywaniu emocji umiejętności radzenie sobie z „trudnymi emocjami”. • Uczenie się rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych zgodnie z normami współżycia społecznego. • Upowszechnianie pomocy rówieśniczej (wsparcie wychowawcy w pracy z grupą „w oparciu o kontrakt, o zasady, o wartości”, wypracowanie norm komunikacyjnych). • Zawieranie umów klasowych, kontraktów sytuacyjnych z uczniem w przypadku złego zachowania niezgodnego z obowiązującymi normami społecznymi. • Utrwalanie właściwych zachowań poprzez konsekwentne odwoływanie się do umowy, obowiązujących procedur szkolnych, ukazywanie wzorów. • Udział uczniów, nauczycieli, rodziców w pracach na rzecz szkoły, klasy i społeczności lokalnej, działalność SU, Wolontariatu (w miarę możliwości organizowanie aktywnych przerwy śródlekcyjnych, urodzin, wyjść klasowych, współpraca z Domem Opieki Diennej itp.). • Prowadzenie zajęć integrujących zespół klasowy na godzinach wychowawczych lub innych zajęciach szkolnych. • Rozmowy i spotkania z rodzicami. • Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w wychowaniu uczniów – policja, sąd rodzinny, kuratorzy, OPS, PCPR. • Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, Poradnią Dormed. • Udział nauczycieli, wychowawców, pedagogów w podnoszeniu kwalifikacji – szkolenia, kursy. 			

10.	Wsparcie uczniów z Ukrainy i ich rodziców.	1. Rozpoznanie potrzeb uczniów.	dyrektor wychowawcy pedagodzy pedagog specjalny psycholog bibliotekarz	Cały rok	uczniowie
		2. Diagnoza potrzeb i oczekiwań rodziców.	dyrektor wychowawcy pedagodzy pedagog specjalny psycholog bibliotekarz	Cały rok	rodzice
		<ul style="list-style-type: none"> • Wyposażenie uczniów w podręczniki szkolne. • Obserwacja uczniów w szkole podczas zajęć i przerw śródlekcyjnych – udzielanie pomocy adekwatnie do rozpoznanych potrzeb. • Dbłość o zapewnienie właściwego klimatu w klasie, szkole w celu łatwiejszego zaadaptowania się uczniów w środowisku szkolnym. • Integracja uczniów i ich rodziców ze środowiskiem szkolnym - zapewnienie dostępu do udziału we wszystkich uroczystościach i imprezach szkolnych. • Organizowanie specjalnych spotkań z rodzicami uczniów z Ukrainy – rozpoznanie potrzeb i oczekiwań, pomoc w potrzebie w tym zapoznanie się z obsługą dziennika Librus. • Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniami z Ukrainy – udział w szkoleniach np. webinarach. • Dostosowanie przez nauczycieli programów nauczania, metod i form pracy do możliwości uczniów z Ukrainy. • Zapewnienie uczniom dostępu do korzystania z dodatkowych zajęć języka polskiego w przydzielonej liczbie godzin, za zgodą rodziców. • Świadczenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom, rodzicom w miarę potrzeb. 			

Opracowanie:

Barbara Habaj, Urszula Marszałek, Sabina Kubas - Kania, Joanna Bednarz

